

Rječnik pojmova iz osiguranja

Bonus

Poseban popust ugrađen u cjenik koji se daje osiguraniku koji kroz određeno osigurateljno razdoblje nije imao štetu, ili mu je omjer između uplaćene premije i isplaćenih šteta povoljan. Obračunava se godišnje u postotku pri plaćanju premije. Osiguravatelj određuje maksimalan bonus koji osiguranik može dobiti.

Franšiza

Sudjelovanje osiguranika u šteti. Naziva se još ugovoreni samopridržaj. Pod franšizom se podrazumijeva iznos ili postotak predviđen ugovorom o osiguranju do kojeg iznosa šteta nije naknadiva iz osiguranja premda je ta šteta inače pokrivena osiguranjem.

Garancijski fond

Predstavlja imovinu HUU-a namijenjenu izvršenju obveza po osnovi šteta nastalih na teritoriju ili izvan teritorija RH od nepoznatih odnosno neosiguranih vozila ili vozila koja su osigurana kod društava za osiguranje u stečaju, šteta od vozila inozemnih registarskih oznaka nastalih na teritoriju RH.

Hrvatski ured za osiguranje (HUU)

Pravna osoba koja u pravnom prometu s trećim osobama predstavlja udruženje društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)

Pravna osoba koja provodi nadzor nebankarskog financijskog sektora.

Subjekti nadzora Hanfe su sve pravne ili fizičke osobe koje se bave pružanjem financijskih usluga, savjetovanjem na financijskom tržištu, prodajom, posredovanjem ili upravljanjem imovinom korisnika financijskih usluga. Agencija je samostalna pravna osoba s javnim ovlastima u okviru svog djelokruga i nadležnosti propisanih ovim i drugim zakonima, odgovorna Hrvatskom saboru.

Kapitalizacija ili uglavničenje

Smanjenje osigurane svote na iznos otkupne vrijednosti police osiguranja - uglavničenje štednog dijela premije osiguranja. Ugovaratelj osiguranja stječe pravo na kapitalizaciju ako je platio premiju osiguranja života barem za prve tri godine trajanja osiguranja. Do smanjenja svote osiguranja dolazi automatski nakon prestanka plaćanja premije.

Korisnik osiguranja

Pravna ili fizička osoba koja ima pravo na naknadu temeljem ugovora o osiguranju ukoliko nastupi osigurani slučaj.

List pokrića

Privremeni dokaz o zaključenom osiguranju koji sadrži bitne elemente ugovora.

Malus

Malus je doplatak na premiju ugrađen u cjenik koji osiguravatelj obračunava osiguraniku za individualan nepovoljan odnos premije i šteta, povišenje premijske stope osiguraniku za idući period ako su štete kroz ugovoreno ranije razdoblje znatno premašile ukupno uplaćenu premiju.

Mješovito osiguranje života

U pravilu dugoročno svotno osiguranje kod kojeg se svota osiguranja isplaćuje korisniku osiguranja:

1. ako osiguranik umre za trajanja osiguranja ili
2. na kraju ugovorenog trajanja osiguranja (po doživljenju).

Nesretni slučaj

Nesretnim slučajem smatra se iznenadni i o volji osiguranika nezavisni događaj, koji djeluje uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, te ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični trajni invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahtjeva liječničku pomoć.

Odšteta

Iznos koji osiguratelj priznaje kao naknadu na temelju uvjeta sklopljenog ugovora o osiguranju.

Osiguranik

Osiguranik je osigurana osoba. Osoba čiji se život osigurava, odnosno osoba čija se smrt ili doživljenje uzima kao odlučujući događaj za obveze ugovornih strana.

Osigurani slučaj

Događaj prouzročen osiguranim rizikom. Npr. požar kod požarnog osiguranja, nastupanje smrti kod životnog osiguranja i sl.

Osiguranje

Osiguranje je djelatnost posredstvom koje se na načelu uzajamnosti i solidarnosti pruža ekonomska zaštita od određene opasnosti (rizika) koja ugrožava imovinu i osobe. Ne postoji mogućnost da se osiguranjem provede ekonomska zaštita od svih opasnosti (rizika) koje ugrožavaju imovinu i osobe. Osiguranje ima značajno mjesto u gospodarstvu svake zemlje. Ugovorom o osiguranju, te općim, dopunskim i posebnim uvjetima utvrđuju se prava i obveze osiguratelja te ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika.

Osiguravajuće društvo ili društvo za osiguranje ili osiguratelj

Je pravna osoba koja na tržištu osiguranja pruža usluge osiguranja, odnosno obavlja poslove osiguranja. U Republici Hrvatskoj poslove osiguranja mogu obavljati društva za osiguranje koja su dobila dozvolu HANFE za obavljanje poslova osiguranja.

Osigurnina

Novčani iznos kojeg osiguratelj isplaćuje osiguraniku odnosno korisniku ili korisnicima osiguranja kad nastupi osigurani slučaj, a temeljem sklopljenog ugovora o osiguranju. Kod imovinskih osiguranja osigurnina je naknada za štetu, a kod životnih osiguranja to je svota osiguranja.

Osigurani rizik

Je rizik naveden u ugovoru o osiguranju.

Otkup osiguranja

Slučaj kada ugovor o osiguranju prestaje vrijediti, odnosno prekida se, a osiguratelj ugovaratelju isplaćuje otkupnu vrijednost police, odnosno samo dio prethodno uplaćenih sredstava, u skladu s tablicama otkupne vrijednosti. Pravo na otkup police ugovaratelj osiguranja u pravilu ima pravo pod određenim uvjetima navedenim u ugovoru o osiguranju. Ugovaratelj u pravilu ostvaruje ukoliko je uplatio najmanje tri godišnje premije osiguranja života.

Oštećenik

Osoba koja se javlja sa svojim zahtjevom za naknadu štete za koju je odgovoran osiguranik koji je sklopio osiguranje od odgovornosti prema trećoj osobi.

Polica osiguranja

Pisana isprava o sklopljenom osiguranju i sastavni je dio ugovora o osiguranju, čiji je sadržaj propisan Zakonom o obveznim odnosima.

Policirana ili ugovorena premija (bruto premija)

Premija obračunata na temelju izdanih i potpisanih polica, koje su pisani dokaz o postojanju ugovora između osiguravatelja i osiguranika. Iznos policirane premije za pojedinog osiguratelja je svota sklopljenih ugovora o osiguranju u određenom razdoblju.

Taj iznos je obično veći od svote fakturiranih premija za isto razdoblje, s obzirom na to da se dio osiguranja ugovara s obročnim plaćanjem, pa fakture pokrivaju samo dio ugovorene – policirane premije.

Ponuda osiguranja

Ponuda osiguranje može biti u pisanom i usmenom obliku ovisno o vrsti osiguranja za koju se podnosi. Najčešće je napisana na tiskanici osiguratelja. Smatra se da je ugovor o osiguranju sklopljen ukoliko osiguratelj u roku od 8 dana, odnosno 30 dana kod osiguranja života koje zahtijeva liječnički pregled, ne odbije ponudu osiguranja, a ona pritom ne odstupa od uvjeta po kojima se zaključuje predloženo osiguranje.

Premija (cijena) osiguranja

Novčani iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća osiguratelju za preuzeti rizik temeljem sklopljenog ugovora o osiguranju.

Poslovi osiguranja

Poslovnima osiguranja smatraju se sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnom i životnom osiguranju, osim obveznih socijalnih osiguranja.

Posredovanje u osiguranju

Podrazumijeva aktivnosti i usluge: pokretanje, predlaganje ili obavljanje poslova pripreme za zaključivanje ugovora o osiguranju, te pomoć pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društva za osiguranje.

Posrednik u osiguranju

Fizička osoba koja je dobila ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju. Posrednik u osiguranju poslove posredovanja u osiguranju mora obavljati tako da štiti interese ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika.

Predmet osiguranja

Predmet osiguranja može biti: materijalni predmet, imovinski interes, osoba, životinja ili nešto drugo što može biti povrijeđeno, oštećeno, uništeno i sl. Predmet osiguranja mora biti jednoznačno definiran na način da nema dvojbe o njegovim karakteristikama i indentifikaciji i pri ugovaranju osiguranja i kad nastane šteta.

Rentno osiguranje

Vrsta osiguranja kojim se pokrivaju periodične isplate određenih ugovorenih iznosa osiguraniku kroz određeno razdoblje ili do kraja života, ovisno o vrsti police.

Reosiguratelj

Pravna osoba koja obavlja poslove reosiguranja.

Poslovi reosiguranja

Pod poslovima reosiguranja podrazumijevamo sklapanje i ispunjavanje ugovora o reosiguranju kojima se višak rizika iznad samopridržaja društva za osiguranje prenosi na društvo za reosiguranje.

Samopridržaj

Svaki osiguratelj (društvo za osiguranje) ima određeni samopridržaj koji podrazumijeva maksimalni iznos šteta koji ono može isplatiti odnosno predstavlja granicu pokriva osiguratelja.

Skadenca

Istek važenja ugovora o osiguranju, odnosno datum od kojeg osiguratelj nije više u obvezi isplate osigurnine.

Svota osiguranja

Iznos na koji je neka stvar, imovinski interes ili osoba osigurana. Ona je u pravilu najviša svota do koje osiguravatelj pokriva rizik (gornja granica obveze osiguratelja ukoliko nastupi osigurani slučaj).

Šteta

Stvarni iznos gubitka koji je nastao ostvarenjem osiguranog rizika.

Ugovaratelj osiguranja

Fizička ili pravna osoba koja s osigurateljem sklopi ugovor o osiguranju, te plaća premiju osiguranja, no ne mora nužno imati pravo na naknadu. Kod pojedinih vrsta ugovora o osiguranju ugovaratelj osiguranja može ujedno biti i osiguranik, ali i korisnik osiguranja (ugovor o osiguranju osoba).

Ugovor o osiguranju

Ugovor o osiguranju je dvostrani pravni posao kojim se osiguratelj obvezuje ugovaratelju osiguranja da će osiguraniku ili korisniku osiguranja isplatiti osigurninu ako nastane osigurani slučaj, a ugovaratelj osiguranja se obvezuje osiguratelju platiti premiju osiguranja.

Uvjeti osiguranja

Skup klauzula kojima se detaljno uređuju odnosi između osiguratelja i osiguranika iz ugovora o osiguranju. Sastavni su dio ugovora o osiguranju pa je njihovo poznavanje važno za razumijevanje prava i obveza iz određene vrste osiguranja

Zaračunata bruto premija životnih osiguranja

Uključuje sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja, bez obzira odnose li se navedeni iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnije obračunsko razdoblje ili razdoblja. Zaračunate bruto premije obuhvaćaju i iznose koje još treba zaračunati budući da se obračun premije može napraviti tek po zavšetku obračunskog razdoblja. Osiguranje se ugovara na neko buduće vremensko razdoblje stoga se dio premije može odnositi na pokriće u tekućoj, a dio pokrića u idućoj godini. Dio premije koji se odnosi na trajanje osiguranja u idućoj godini naziva se PRIJENOSNA PREMIJA. Način izračuna prijenosne premije za svaku vrstu osiguranja utvrđen je i propisan od strane HANFE.

Zastupanje u osiguranju

Podrazumijeva pokretanje, predlaganje te obavljanje poslova pripreme i zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun jednog ili više osiguratelja.

Zastupnik u osiguranju

Fizička osoba koja je dobila ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Zelena karta osiguranja

Međunarodna isprava o osiguranju od automobilske odgovornosti koju izdaje nacionalni ured za osiguranje (u Hrvatskoj Hrvatski ured za osiguranje - HUO) kao dokaz o postojanju valjanog osiguranja od automobilske odgovornosti na području država članica Sustava zelene karte osiguranja.

Zakon o osiguranju

Zakon kojim je uređeno osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, društava za reosiguranje, obavljanje poslova unutarnje revizije i revizije društava za osiguranje te obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju. Uređena je i zaštita potrošača, pool osiguranja, odnosno reosiguranja, kao i Hrvatski ured za osiguranje, odnosno udruživanje društava za osiguranje.